

Det grønlandske folketingsvalg

af Jakob Janussen

Folketingsvalget i Grønland d. 15. februar var som fremhævet af andre – bl. a. af Philip Lauritzen i Information d. 17. februar – interessant derved, at det var første gang, at to partilignende bevægelser stod mod hinanden ved et valg i Grønland. Stemmetallene har dog – som jeg senere kommer tilbage til – vist, at det rent personlige element stadigvæk spiller en meget stor rolle i grønlandsk politik.

Ved valget opstillede lærer Arkalo Abelsen for den nye Atássut-bevægelse i kandidatforbund med lærer og folketingsmedlem Ole Berglund og lærer og landsrådsmedlem Otto Steenholdt, mens Siumut-bevægelsen opstillede lærer Thue Christiansen, lærer og folketingsmedlem Lars Emil Johansen og translatør Moses Olsen. De to kandidatforbund fremlagde hver deres fællesprogram.

Valgkampens gennemgående temaer var lærermangelen, erhvervsforholdene og relationerne imellem Grønland og Danmark, selv om det sidstnævnte forhold ikke kom til at spille den helt store rolle, idet Atássut-gruppens forsøg på at fremhæve rigsfællesskabets betydning mere eller mindre blev neutraliseret ved Siumut-folkenes erkendelse af, at Grøn-

land i den foreliggende situation er nødt til at opretholde sit „fornuftsægteskab“ med Danmark – for nu at bruge Godthåb-bladet Sermitsiaks karakteristik.

Da der natten til d. 16. februar var indløbet underretninger fra afstemningssteder, der tilsammen repræsenterede 99,8 pct. af de valgberettigede, havde stemmetallene fordelt sig på følgende måde:

	Antal stemmer	Procent af afgivne stemmer
Arkalo Abelsen	1189	6,6
Ole Berglund	2550	14,2
Otto Steenholdt	4641	25,9
Atássut i alt	8380	46,7
Thue Christiansen	1322	7,4
Lars Emil Johansen	5891	32,8
Moses Olsen	1973	10,9
Siumut i alt	9186	51,2
Blanke	137	0,8
Ugyldige	237	1,3
Afgivne stemmer i alt	17940	100,0
Valgberettigede i alt	25691.	
Valgdeltagelsen	69,8 pct.	

Det fremgår af tabellen, at 17940 eller knap 70 pct. af de 25691 valgberettigede afgav deres stemme. Til sammenligning kan nævnes, at der ved valget d. 9. januar 1975 var en stemmeprocent på knap 69.

Ved valget i år fik Siumuts kandidater godt 52 pct. af de afgivne, gyldige og ikke blanke stemmer, mens Atássuts kandidater fik knap 48 pct. af stemmerne. Til sammenligning kan nævnes, at Lars Emil Johansen sammen med Ódák Olsen i 1975 fik godt 57 pct. af tilsvarende stemmer.

Den markante spredning på stemmerne viser, at det – til trods for kandidatforbundsopstillingen – er personerne, man i Grønland stemmer på. Man bør dog næppe undlade at gøre opmærksom på, at dette fænomen favoriseres af, at vælgerne i Grønland ikke kan sætte et kryds ved en kandidats eller et partis navn, men at de må skrive kandidatens navn på stemmesedlen. Selv med det forbehold kommer man ikke uden om, at det er personerne Lars Emil Johansen og Otto Steenholdt, vælgerne har foretrukket frem for de andre kandidater. Lars Emil Johansen har således fået knap 2600 stemmer flere end de to andre Siumut-kandidater tilsammen, mens Otto Steenholdt fik lige godt 900 stemmer flere end de to andre Atássut-kandidater tilsammen. Nu vi er ved navnene, så er det slående, at Moses Olsen har fået opimod 600 stemmer færre end den lidet velformulerende Ole Berglund, og at Thue Christiansen, der – under Lars

Emil Johansens fravær fra folketinget – trods alt har været medlem af folketinget i to perioder, kun har fået ca. 130 stemmer flere end den politisk helt ukendte Arkalo Abelsen.

Bladets læsere kender sikkert Lars Emil Johansen, hvorfor nærmere præsentation ikke skulle være nødvendig, mens meget få sikkert ved, hvem Otto Steenholdt er, og hvad han står for.

Otto Steenholdt er lærer af uddannelse og ejer af en rejekutter. I uddannelsesspørgsmål har han stærkt modsat sig grønlandiseringstankerne, mens han i erhvervsspørgsmål specielt har kæmpet for Diskobugt-fiskernes interesser. I øvrigt cielt i de seneste år har han i landsrådet med landsrådsformanden, Lars Chem har han som fangersøn sikkert tiltrukket mange fanger- og fiskerstemmer. Otto Steenholdt har været medlem af Grønlands landsråd siden valget i 1971. Spenitz, i ryggen haft alvorlige sammenstød med rådets næstformand, Jonathan Motzfeldt, som er medlem af Siumutgruppen. Disse sammenstød har gjort Otto Steenholdt kendt, idet han evner at forenkle komplicerede problemer og omsætte dem til enkle, politisk virkningsfulde, men ikke altid lige rammende slagord. Han har således ved et par lejligheder betegnet Siumut-folkene som Grønlands kommunister.

Det er med andre ord to politiske og personlige modsætninger, der kommer til at repræsentere Grønland i folketinget.